

надминала даже Антиохийската. Отъ Коринтъ св. апостолъ се ухитилъ въ Иерусалимъ на празника Петдесетница, както нѣкои прѣдполагать.

Второто пѣтешествие на св. апостола Павла, освѣтъ всичкото направено отъ него за просвѣщенieto на Европа, е забѣлжително още съ това, че въ това врѣме се захванала писменната дѣятелность на великиятъ апостолъ. Отъ Коринтъ св. апостолъ изпроводилъ двѣ послания до Солунянитѣ.¹⁾

§ 11.

Третото пѣтешествие на св. апостола Павла (54—58).

Въ врѣме на 3-то пѣтешествие апостолъ Павелъ, като посѣтилъ, по обичаю, основанитѣ отъ него малоазийски църкви, дълго врѣме (около 3 години) останалъ въ гр. Ефесъ.

Ефесъ билъ многолюденъ и търговски градъ. Тукъ билъ знаменитиетъ храмъ на Диана, който се считалъ едно отъ 7-тѣ чудеса на свѣтътъ. Отъ тука по всичкитѣ язычески миръ се разнасяли статуички на храмътъ Дианинъ и разни магичеснически записки, които служили като *амулет*и (амайлии). Дѣятелността на св. апостола въ това врѣме била направлена къмъ двѣ цѣли: 1) той се старалъ да искорени тука, като въ едно отъ най-виднитѣ центрове, языческото суевѣрие и да распространи св. вѣра въ народната масса, които препълнили Ефесъ и отъ тукъ наводнявали по всичкитѣ крайща на тогавашний извѣстенъ миръ; 2) отъ тука, като отъ згоденъ крайбрѣженъ пунктъ, той глѣдалъ за устроението на църквитѣ, които били основани отъ него въ Мала-Азия и Европа въ врѣме на първитѣ двѣ пѣтешествия.

Съ своята непрѣстанна проповѣдь, която се придружавала съ чудеса, св. апостолъ направилъ въ Ефесъ голѣми успѣхи. Той обърналъ въ Христовата вѣра самитѣ виновници и распространители на суевѣрието: магесницитѣ донесли на св. апостола своитѣ тайни книги, които се цѣнили твърдѣ скъпо (50,000 драхми, повече отъ 10,000 хил. рубли) и ги изгорили прѣдъ очитѣ му. Успѣхътъ на апостолската проповѣдь билъ забѣлженъ отъ занаятцитѣ, които правили моделитѣ на Дианиниятъ храмъ и търгували съ тѣхъ, защото тази търговия захванала да пада и моделитѣ вече не се търсили въ такова количество, както напрѣдъ. Единъ

¹⁾ Въ първото послание св. апостолъ убѣждава священниците да останатъ твърди при всички гонения и страдания и да чакатъ второто пришествие Христово за свое утѣшение и укрѣпление въ свяитиетъ си животъ. Въ второто послание апостолътъ открива признацитѣ на второто пришествие Христова.